

De Staat van het boek 2014 : 1.3 Digitale publicaties deponeren: een haalbaarheidsonderzoek

Sprekers: Simon Smessaert (Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media) - verontschuldigd, Sam Capiou (Vlaamse Erfgoedbibliotheek) en An Renard (Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience)

Gespreksleider: An Renard

Verslag: Patrick Peeters

Inleiding

An Renard schetst kort de problematiek waarmee bibliotheken te maken krijgen in functie van hun traditionele taken (verwerven, bewaren, ontsluiten) door de explosie van digitale publicaties die zich sinds het einde van de twintigste eeuw doorzet. Waar bij gedrukte publicaties het wettelijk depot, eventueel aangevuld met een regionaal depot, een belangrijke rol speelt in het bewaren van erfgoed, is dat nog niet het geval bij digitale publicaties.

Het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media heeft daarom de opdracht gegeven aan de Vlaamse Erfgoedbibliotheek een haalbaarheidsonderzoek naar het deponeren van digitale publicaties uit te voeren dat moet resulteren in een gereguleerd kader voor de deponering van digitale publicaties dat haalbaar en implementeerbaar is, en bijgevolg over een breed draagvlak beschikt.

Onderzoeksgroep

De onderzoeksgroep bestaat uit een onderzoeksteam (Prof. dr. Pierre Delsaerdt (Universiteit Antwerpen), An Renard (Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience), Eva Wuyts (Vlaamse Erfgoedbibliotheek), David Coppoolse (Vlaamse Erfgoedbibliotheek), Joris Deene (Samenwerkingsverband Auteursrecht & Samenleving)) en een halftijds projectmedewerker gedurende 1 jaar, Sam Capiou.

Methode

Sam Capiou informeert het aanwezige publiek over de methode en de fasering van het onderzoek dat net gestart is. Het onderzoek vertrekt vanuit een literatuuronderzoek en wordt verder scherp gesteld via interviews met experts en stakeholders en de studie van internationale casestudies. De plausibele pistes die uit dit deelonderzoek naar voren komen, worden in een later stadium afgetoetst aan verschillende focusgroepen (auteurs, uitgevers, bibliotheken, dienstverleners en expertisecentra) tijdens overlegondes.

Het onderzoek zal zich voornamelijk toespitsen op de explicitering van de vragen die gesteld moeten worden en de keuzes die gemaakt moeten worden. Wat moet er verzameld worden? Door wie wordt dat best gedaan? Hoe moeten e-publicaties bewaard worden? En ten slotte, op welke manier moet een bibliotheek dit materiaal ter beschikking stellen van het publiek? Deze vragen en de mogelijke antwoorden vormen de basis van het eindrapport dat in januari 2015 verwacht wordt.

Discussie

Uit de vragen na de lezing bleek eveneens dat de afbakening van de te verzamelen e-publicaties een uitdaging vormt voor het onderzoek. Niet alleen de grote hoeveelheid verschillende types digitaal materiaal, maar ook de Belgisch-Vlaamse situatie in een Nederlandstalige culturele context kan die afbakening problematisch maken.